

DELEGERT KOMMISJONSFORORDNING (EU) 2017/2358**2021/EØS/30/48**

av 21. september 2017

om utfylling av europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 med hensyn til produkttilsyns- og produktstyringskrav for forsikringsforetak og forsikringsdistributører(*)

EUROPAKOMMISJONEN HAR

under henvisning til traktaten om Den europeiske unions virkemåte,

under henvisning til europaparlaments- og rådsdirektiv (EU) 2016/97 av 20. januar 2016 om forsikringsdistribusjon⁽¹⁾, særlig artikkel 25 nr. 2, og

ut fra følgende betraktninger:

- 1) Direktiv (EU) 2016/97 gir Kommisjonen myndighet til å vedta delegerte rettsakter som nærmere angir produkttilsyns- og produktstyringskravene fastsatt i artikkel 25 i nevnte direktiv. Av hensyn til et effektivt forbrukervern bør produkttilsyns- og produktstyringsreglene anvendes på en enhetlig måte på alle nyutviklede forsikringsprodukter og på vesentlige tilpasninger av eksisterende forsikringsprodukter, uavhengig av type produkt og kravene som gjelder på salgsstedet. En rettsakt i form av en forordning sikrer en enhetlig ramme for alle markedsoperatører og er den best mulige garantien for like konkurransevilkår og en passende standard for forbrukervern.
- 2) I lys av kravene i direktiv (EU) 2016/97 bør produkttilsyns- og produktstyringstiltak velges og anvendes på en forholdsmessig og hensiktsmessig måte, avhengig av produktets kompleksitet og i hvilken grad offentlig tilgjengelige opplysninger kan innhentes, idet det tas hensyn til forsikringsproduktets art og den tilhørende risikoen for skadelige virkninger for forbrukerne, målgruppens egenskaper samt arten, omfanget og kompleksiteten av produsentens eller distributørens berørte virksomhet. Med forholdsmessighet menes at disse tiltakene bør være relativt enkle for ikke-komplekse produkter som er forenlige med behovene og kjennetegnene til massemarkedet for detaljkunder, herunder eksisterende skadeforsikringsprodukter med et begrenset og lett forståelig virkeområde. Når det gjelder mer kompliserte produkter med en høyere risiko for skadelige virkninger for forbrukerne, herunder forsikringsbaserte investeringsprodukter som ikke er omfattet av artikkel 30 nr. 3 i direktiv (EU) 2016/97, bør det imidlertid kreves strengere tiltak.
- 3) Ved anvendelse av artikkel 25 nr. 1 i direktiv (EU) 2016/97 bør en forsikringsformidler anses som en produsent av et forsikringsprodukt dersom det framgår av en samlet analyse av formidlerens virksomhet fra sak til sak at forsikringsformidleren selv fastsetter de vesentlige egenskapene ved og hovedelementene i et forsikringsprodukt, herunder dekningen, kostnadene, risikoene, målgruppene og godtgjørings- eller garantirettighetene. Virksomhet som bare gjelder tilpasning av eksisterende forsikringsprodukter, herunder tilfeller der formidleren kan velge mellom ulike varianter av et produkt, ulike avtalevilkår eller ulike alternativer, eller kan bli enig med kunden om reduserte premier eller gebyrer, bør imidlertid ikke anses som produksjon, ettersom de viktigste avgjørelsene om utformingen og utviklingen av produktet i slike tilfeller er tatt av forsikringsforetaket og ikke av forsikringsformidleren.

(*) Denne unionsrettsakten, kunngjort i EUT L 341 av 20.12.2017, s. 1, er omhandlet i EØS-komiteens beslutning nr. 304/2019 av 13. desember 2019 om endring av EØS-avtalens vedlegg IX (Finansielle tjenester), se EØS-tillegget til *Den europeiske unions tidende* nr. 14 av 5.3.2020, s. 58.

⁽¹⁾ EUT L 26 av 2.2.2016, s. 19.

- 4) Dersom et forsikringsprodukt utformes og utvikles av en forsikringsformidler og et forsikringsforetak i fellesskap, der begge har en beslutningsrolle i forbindelse med utformingen og utviklingen av det aktuelle produktet, skal forsikringsformidleren og forsikringsforetaket i en skriftlig avtale spesifisere samarbeidet og de respektive rollene slik at vedkommende myndigheter kan føre tilsyn med overholdelsen av lovfestede krav.
- 5) Produsentens identifisering av målgruppen bør forstås som en beskrivelse av en gruppe av kunder med felles egenskaper på et abstrakt og generelt nivå, for å gjøre det mulig for produsenten å tilpasse produktets kjennetegn til kundegruppens behov, egenskaper og mål. Dette bør skilles fra den individuelle vurderingen på salgsstedet for å avgjøre om et forsikringsprodukt oppfyller kravene og behovene til den enkelte kunden eller den potensielle kunden, og eventuelt om et forsikringsbasert investeringsprodukt er egnet eller relevant for kunden.
- 6) Graden av detaljinnledning av målgruppen og de kriteriene som anvendes for å definere den og for å fastsette en passende distribusjonsstrategi, bør være relevant for produktet og gjøre det mulig å vurdere hvilke kunder som tilhører målgruppen. For enklere, mer alminnelige produkter bør målgruppen identifiseres mindre detaljert, mens for mer kompliserte eller mindre alminnelige produkter bør målgruppen identifiseres mer detaljert, idet det tas hensyn til den økte risikoen for skadelige virkninger for forbrukerne i forbindelse med slike produkter.
- 7) For å styrke forbrukervernet, særlig med hensyn til forsikringsbaserte investeringsprodukter, bør produsentene ha mulighet til å identifisere særskilte grupper av kunder som forsikringsproduktet vanligvis ikke er relevant for.
- 8) Som en del av produkttilsyns- og produktstyringsordningene bør produsentene også gjennomføre hensiktsmessig testing av forsikringsprodukter, herunder, når det er relevant, og særlig for forsikringsbaserte investeringsprodukter, ved hjelp av scenarioanalyser, for å sikre at produktet i hele sin levetid er i overensstemmelse med målgruppens identifiserte behov, mål og egenskaper. Dette bør særlig omfatte vurderinger av produktets resultater og risiko- og avkastningsprofil. Kravet om å vurdere produktets resultater bør imidlertid ikke forstås som et inngrep i produsentenes frihet til å fastsette premier, eller som en form for priskontroll.
- 9) For å sikre relevante opplysninger og råd til kundene bør produsentene velge forsikringsdistributører som har den nødvendige kunnskapen, ekspertisen og kompetansen til å forstå et forsikringsprodukts egenskaper og den identifiserte målgruppen. Av samme årsak bør de, innenfor rammen av gjeldende nasjonal rett som regulerer deres forhold til forsikringsdistributørene det gjelder, overvåke og regelmessig undersøke om forsikringsproduktet distribueres i samsvar med målene for deres produkttilsyns- og produktstyringsordninger, og treffe egnede korrigerende tiltak dersom de anser at dette ikke er tilfellet. Dette bør imidlertid ikke hindre forsikringsdistributører i å distribuere forsikringsprodukter til kunder som ikke tilhører denne målgruppen, forutsatt at den individuelle vurderingen på salgsstedet støtter konklusjonen om at disse produktene oppfyller kundenes krav og behov, og eventuelt at forsikringsbaserte investeringsprodukter er egnede eller relevante for kundene.
- 10) For å gjøre det mulig for forsikringsdistributører fullt ut å forstå de produktene de har til hensikt å distribuere, slik at de kan utføre sin distribusjonsvirksomhet i samsvar med kundenes beste interesse, særlig ved å tilby faglig rådgivning, bør produsentene gi forsikringsdistributørene alle relevante opplysninger om disse forsikringsproduktene, herunder om produktgodkjenningprosessen, den identifiserte målgruppen og den foreslåtte distribusjonsstrategien. Omvendt bør forsikringsdistributørene ha effektive ordninger for å innhente nødvendige opplysninger fra produsentene.
- 11) For at produktstyringspliktene skal fungere effektivt, kreves det at forsikringsdistributørene regelmessig underretter produsentene om sine erfaringer med forsikringsproduktene. Forsikringsdistributørene bør derfor gi produsentene de dataene som er nødvendige for gjennomgåelsen av forsikringsproduktet, og kontrollere at disse produktene fortsatt stemmer overens med behovene, egenskapene og målene til målgruppen identifisert av produsenten.
- 12) For å unngå risikoen for skadelige virkninger for kundene bør produsenter og distributører treffe egnede tiltak dersom de anser at produktet ikke er eller ikke lenger er i overensstemmelse med den identifiserte målgruppens interesser, mål og egenskaper.

- 13) For å gjøre det mulig for vedkommende myndigheter og ansatte i forsikringsbransjen å tilpasse seg de nye kravene i denne forordning, bør datoen for anvendelse av denne forordning tilpasses ikrafttredelsesdatoen for de nasjonale tiltakene som innarbeider direktiv (EU) 2016/97.
- 14) Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner, opprettet ved europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010⁽¹⁾, er rådspurt med hensyn til teknisk rådgivning⁽²⁾.

VEDTATT DENNE FORORDNING:

KAPITTEL I

ALMINNELIGE BESTEMMELSER

Artikkel 1

Formål

Denne forordning fastsetter regler for opprettholdelse, anvendelse og gjennomgåelse av produkttilsyns- og produktstyringsordninger for forsikringsprodukter og for vesentlige tilpasninger av eksisterende forsikringsprodukter før disse produktene markedsføres eller distribueres til kunder («produktgodkjenningsprosess»), samt regler for produktfordistribusjonsordninger for disse forsikringsproduktene.

Artikkel 2

Virkeområde

Denne forordning får anvendelse på forsikringsforetak og forsikringsformidlere som produserer forsikringsprodukter som tilbys for salg til kunder («produsenter»), og på forsikringsdistributører som gir råd om eller foreslår forsikringsprodukter som de ikke selv produserer.

Artikkel 3

Produksjon av forsikringsprodukter

1. Ved anvendelse av artikkel 25 nr. 1 i direktiv (EU) 2016/97 skal forsikringsformidlere anses som produsenter dersom en samlet analyse av deres virksomhet viser at de har en beslutningsrolle i forbindelse med utformingen og utviklingen av et forsikringsprodukt for markedet.
2. Det antas særlig å være tale om en beslutningsrolle dersom forsikringsformidlere selv fastsetter de vesentlige egenskapene ved og hovedelementene i et forsikringsprodukt, herunder dekningen, prisen, kostnadene, risikoene, målgruppene og godtgjørings- og garantirettighetene, som ikke er blitt vesentlig endret av forsikringsforetaket som svarer for forsikringsproduktets dekning.
3. Personalisering og tilpasning av eksisterende forsikringsprodukter for individuelle kunder i forbindelse med virksomhet innen forsikringsdistribusjon samt utforming av skreddersydde avtaler på anmodning fra én enkelt kunde, skal ikke anses som produksjon.
4. En forsikringsformidler og et forsikringsforetak som begge er produsenter i henhold til artikkel 2 i denne delegerte forordning, skal undertegne en skriftlig avtale som spesifiserer deres samarbeid for å oppfylle kravene til produsenter omhandlet i artikkel 25 nr. 1 i direktiv (EU) 2016/97, framgangsmåtene de skal benytte for å bli enige om identifiseringen av målgruppen, og deres respektive roller i produktgodkjenningsprosessen.

⁽¹⁾ Europaparlaments- og rådsforordning (EU) nr. 1094/2010 av 24. november 2010 om opprettelse av en europeisk tilsynsmyndighet (Den europeiske tilsynsmyndighet for forsikring og tjenestepensjoner), om endring av beslutning nr. 716/2009/EF og om oppheving av kommisjonsbeslutning 2009/79/EF (EUT L 331 av 15.12.2010, s. 48).

⁽²⁾ «Technical Advice on possible delegated acts concerning the Insurance Distribution Directive», EIOPA-17/048, av 1. februar 2017 er tilgjengelig her: <https://eiopa.europa.eu/Publications/Consultations/EIOPA%20Technical%20Advice%20on%20the%20IDD.pdf>

KAPITTEL II

PRODUKTSTYRINGSKRAV FOR PRODUSENTER*Artikkel 4***Produktgodkjenningsprosess**

1. Produsentene skal opprettholde, anvende og gjennomgå en produktgodkjenningsprosess for nyutviklede forsikringsprodukter og for vesentlige tilpasninger av eksisterende forsikringsprodukter. Denne prosessen skal omfatte tiltak og framgangsmåter for utforming, overvåking, gjennomgåelse og distribusjon av forsikringsprodukter og korrigerende tiltak for forsikringsprodukter som har skadelige virkninger for kundene. Tiltakene og framgangsmåtene skal stå i forhold til produktenes kompleksitet og deres risikoer samt til arten, omfanget og kompleksiteten av produsentens berørte virksomhet.
2. Produktgodkjenningsprosessen skal fastsettes i et skriftlig dokument («produkttilsyns- og produktstyringspolitikken»), som skal stilles til rådighet for berørt personale.
3. Produktgodkjenningsprosessen skal oppfylle følgende krav:
 - a) Den skal sikre at forsikringsproduktene utforming oppfyller følgende kriterier:
 - i) Den tar hensyn til kundenes mål, interesser og egenskaper.
 - ii) Den påvirker ikke kundene negativt.
 - iii) Den forhindrer eller reduserer skadelige virkninger for kundene.
 - b) Den skal støtte en korrekt håndtering av interessekonflikter.
4. Produsentenes organ eller struktur som er ansvarlig for produksjonen av forsikringsprodukter, skal gjøre følgende:
 - a) Godkjenne og ha det endelige ansvaret for å utarbeide, gjennomføre og gjennomgå produktgodkjenningsprosessen.
 - b) Løpende kontrollere den interne overholdelsen av denne prosessen.
5. Produsenter som utpeker en tredjepart til å utforme produkter på deres vegne, skal fortsatt ha fullt ansvar for overholdelsen av produktgodkjenningsprosessen.
6. Produsentene skal regelmessig gjennomgå sin produktgodkjenningsprosess for å sikre at den fortsatt er effektiv og aktuell. De skal endre produktgodkjenningsprosessen ved behov.

*Artikkel 5***Målgruppe**

1. Produktgodkjenningsprosessen skal for hvert forsikringsprodukt identifisere målgruppen og gruppen av kompatible kunder. Målgruppen skal identifiseres på et tilstrekkelig detaljert nivå, idet det tas hensyn til forsikringsproduktets egenskaper, risikoprofil, kompleksitet og art.
2. Produsentene kan, særlig med hensyn til forsikringsbaserte investeringsprodukter, identifisere grupper av kunder med behov, egenskaper og mål som forsikringsproduktet normalt ikke er kompatibelt med.
3. Produsentene skal bare utforme og markedsføre forsikringsprodukter som er kompatible med behovene, egenskapene og målene til kundene i målgruppen. Når produsentene vurderer om et forsikringsprodukt er kompatibelt med en målgruppe, skal de ta hensyn til hvor mye informasjon som er tilgjengelig for kundene som tilhører nevnte målgruppe, og deres finanskunnskaper.
4. Produsentene skal sikre at personalet som deltar i utformingen og produksjonen av forsikringsprodukter, har den nødvendige kompetansen, kunnskapen og ekspertisen til fullt ut å forstå de forsikringsproduktene som selges, og interessene, målene og egenskapene til kundene i målgruppen.

*Artikkel 6***Produkttesting**

1. Produsentene skal teste sine forsikringsprodukter på en hensiktsmessig måte, herunder ved hjelp av scenarioanalyser, dersom det er relevant, før produktet markedsføres eller i vesentlig grad tilpasses, eller dersom målgruppen er betydelig endret. Produkttestingen skal vurdere om forsikringsproduktet i hele sin levetid oppfyller målgruppens identifiserte behov, mål og egenskaper. Produsentene skal teste sine forsikringsprodukter på en kvalitativ måte og, avhengig av forsikringsproduktets type og art og den tilhørende risikoen for skadelige virkninger for kundene, på en kvantitativ måte.
2. Produsentene skal unnlate å markedsføre forsikringsprodukter dersom resultatene av produkttestingen viser at produktene ikke oppfyller målgruppens identifiserte behov, mål og egenskaper.

*Artikkel 7***Produktovervåking og -gjennomgåelse**

1. Produsentene skal løpende overvåke og regelmessig gjennomgå forsikringsproduktene som de markedsførere, for å identifisere hendelser som kan få vesentlig innvirkning på disse produktenes viktigste egenskaper, risikodekning eller garantier. De skal vurdere om forsikringsproduktene fortsatt er i samsvar med den identifiserte målgruppens behov, egenskaper og mål, og om disse produktene distribueres til målgruppen eller når ut til kunder utenfor målgruppen.
2. Produsentene skal fastsette passende intervaller for den regelmessige gjennomgåelsen av sine forsikringsprodukter, idet det tas hensyn til forsikringsproduktenes størrelse, omfang, avtalefestede varighet og kompleksitet, deres respektive distribusjonskanaler og eventuelle relevante eksterne faktorer, for eksempel endringer i gjeldende rettsregler, teknologisk utvikling eller endringer i markedssituasjonen.
3. Produsenter som i løpet av et forsikringsprodukts levetid avdekker omstendigheter knyttet til forsikringsproduktet som kan påvirke kunden som har kjøpt dette produktet, negativt, skal treffe egnede tiltak for å rette opp situasjonen og forhindre at den negative hendelsen gjentar seg. Produsentene skal umiddelbart underrette berørte forsikringsdistributører og kunder om de korrigerende tiltakene som er truffet.

*Artikkel 8***Distribusjonskanaler**

1. Produsentene skal nøye velge distribusjonskanaler som er hensiktsmessige for målgruppen, idet det tas hensyn til de relevante forsikringsproduktenes særtrekk.
2. Produsentene skal gi forsikringsdistributører alle relevante opplysninger om forsikringsproduktene, den identifiserte målgruppen og den foreslåtte distribusjonsstrategien, herunder opplysninger om forsikringsproduktenes viktigste egenskaper og kjennetegn, deres risikoer og kostnader, herunder implisitte kostnader, og eventuelle forhold som kan forårsake en interessekonflikt til skade for kunden. Disse opplysningene skal være klare, fullstendige og aktuelle.
3. Opplysningene nevnt i nr. 2 skal gjøre det mulig for forsikringsdistributører å
 - a) forstå forsikringsproduktene,
 - b) forstå forsikringsproduktenes identifiserte målgruppe,
 - c) identifisere eventuelle kunder med behov, egenskaper og mål som forsikringsproduktet ikke er kompatibelt med,
 - d) utføre distribusjonsvirksomhet for de relevante forsikringsproduktene i samsvar med kundenes beste interesse, som fastsatt i artikkel 17 nr. 1 i direktiv (EU) 2016/97.
4. Produsentene skal treffe egnede tiltak for å overvåke at forsikringsdistributører handler i samsvar med målene for produsentenes produktgodkjenningssprosess. De skal særlig regelmessig kontrollere om forsikringsproduktene distribueres til den identifiserte målgruppen. Denne overvåkingsforpliktelsen skal ikke omfatte de generelle lovfestede kravene som forsikringsdistributører må oppfylle når de utøver virksomhet innen forsikringsdistribusjon for enkeltkunder. Overvåkingsvirksomheten skal være passende, idet det tas hensyn til de respektive distribusjonskanalenes egenskaper og rettslige rammer.

5. Produsenter som anser at distribusjonen av deres forsikringsprodukter ikke er i samsvar med produktgodkjenningssprosessens mål, skal treffe hensiktsmessige korrigerende tiltak.

Artikkel 9

Dokumentasjon

Relevante tiltak truffet av produsenter i forbindelse med deres produktgodkjenningssprosess skal behørig dokumenteres, og disse dokumentene skal oppbevares for revisjonsformål og gjøres tilgjengelige for vedkommende myndigheter på anmodning.

KAPITTEL III

PRODUKTSTYRINGSKRAV FOR FORSIKRINGSDISTRIBUTØRER

Artikkel 10

Produktdistribusjonsordninger

1. Forsikringsdistributører skal ha produktdistribusjonsordninger som omfatter hensiktsmessige tiltak og framgangsmåter for å innhente alle relevante opplysninger fra produsenten om forsikringsproduktene de har til hensikt å tilby sine kunder, for fullt ut å forstå disse forsikringsproduktene, idet det tas hensyn til produktenes kompleksitet og deres risikoer samt til arten, omfanget og kompleksiteten av distributørens berørte virksomhet.

Forsikringsdistributører skal fastsette produktdistribusjonsordningene i et skriftlig dokument og stille det til rådighet for sitt berørte personale.

2. Produktdistribusjonsordningene skal

- a) ha som mål å forhindre og redusere skadelige virkninger for kundene,
- b) støtte en korrekt håndtering av interessekonflikter,
- c) sikre at det tas behørig hensyn til kundenes mål, interesser og egenskaper.

3. Produktdistribusjonsordningene skal sikre at forsikringsdistributører får de opplysningene fra produsenten som skal gis i henhold til artikkel 8 nr. 2.

4. Eventuelle særlige distribusjonsstrategier som fastsettes eller anvendes av forsikringsdistributører, skal være i samsvar med distribusjonsstrategien fastsatt og målgruppen identifisert av produsenten.

5. Forsikringsdistributørens organ eller struktur som er ansvarlig for forsikringsdistribusjon, skal godkjenne og ha det endelige ansvaret for å utarbeide, gjennomføre og gjennomgå produktdistribusjonsordningene og løpende kontrollere den interne overholdelsen av disse ordningene.

6. Forsikringsdistributørene skal regelmessig gjennomgå sine produktdistribusjonsordninger for å sikre at ordningene fortsatt er effektive og aktuelle. De skal endre produktdistribusjonsordningene ved behov. Forsikringsdistributører som har etablert eller anvender en særlig distribusjonsstrategi, skal, der det er relevant, endre denne strategien i lys av resultatet av gjennomgåelsen av produktdistribusjonsordningene. Når forsikringsdistributører gjennomgår sine produktdistribusjonsordninger, skal de kontrollere at forsikringsproduktene distribueres til den identifiserte målgruppen.

Forsikringsdistributørene skal fastsette passende intervaller for den regelmessige gjennomgåelsen av sine produktdistribusjonsordninger, idet det tas hensyn til de ulike berørte forsikringsproduktenes størrelse, omfang og kompleksitet.

For å støtte produktgjennomgørelser utført av produsenter skal forsikringsdistributører på anmodning gi produsentene relevante salgsopplysninger, herunder, der det er relevant, opplysninger om den regelmessige gjennomgåelsen av produktdistribusjonsordningene.

Artikkel 11

Underretning av produsenten

Forsikringsdistributører som blir klar over at et forsikringsprodukt ikke stemmer overens med den identifiserte målgruppens interesser, mål og egenskaper, eller som blir klar over andre produktrelaterte forhold som kan påvirke kunden negativt, skal umiddelbart underrette produsenten og, der det er relevant, endre sin distribusjonsstrategi for det aktuelle forsikringsproduktet.

*Artikkel 12***Dokumentasjon**

Relevante tiltak truffet av forsikringsdistributører i forbindelse med deres produktfordistribusjonsordning skal behørig dokumenteres, og disse dokumentene skal oppbevares for revisjonsformål og gjøres tilgjengelige for vedkommende myndigheter på anmodning.

KAPITTEL IV

SLUTTBESTEMMELSER*Artikkel 13***Ikrafttredelse og anvendelse**

Denne forordning trer i kraft den 20. dagen etter at den er kunngjort i *Den europeiske unions tidende*.

Den får anvendelse fra 23. februar 2018.

Denne forordning er bindende i alle deler og kommer direkte til anvendelse i alle medlemsstater.

Utferdiget i Brussel 21. september 2017.

For Kommisjonen

Jean-Claude JUNCKER

President
